

Środa, 8 czerwca 2016 r.

P8_TA(2016)0270

Substancje zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego: sytuacja po orzeczeniu Trybunału z dnia 16 grudnia 2015 r.**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego: sytuacja w następstwie wyroku Sądu Unii Europejskiej z dnia 16 grudnia 2015 r. (2016/2747(RSP))**

(2018/C 086/13)

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych ⁽¹⁾,
 - uwzględniając plan działania Komisji dotyczący określenia kryteriów identyfikowania substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego w związku ze stosowaniem rozporządzenia dotyczącego środków ochrony roślin i rozporządzenia w sprawie produktów biobójczych ⁽²⁾,
 - uwzględniając wyrok Sądu Unii Europejskiej z dnia 16 grudnia 2015 r. w sprawie T-521/14, w której Szwecja, przy poparciu Parlamentu Europejskiego, Rady Unii Europejskiej, Danii, Finlandii, Francji i Holandii, wniosła skargę przeciwko Komisji ⁽³⁾,
 - uwzględniając art. 17 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
 - uwzględniając art. 265 i 266 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
 - uwzględniając pismo z dnia 22 marca 2016 r. skierowane przez przewodniczącego Jeana-Claude'a Junckera do przewodniczącego Parlamentu Europejskiego ((2016)1416502),
 - uwzględniając sprawozdanie UNEP/WHO pt. „State of the science of endocrine disrupting chemicals 2012” (Stan wiedzy naukowej na 2012 r. na temat substancji chemicznych zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego) ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że zgodnie z art. 5 rozporządzenia (UE) nr 528/2012 substancje czynne, które uznano – albo na podstawie kryteriów naukowych, które zostaną określone, albo na podstawie kryteriów tymczasowych w oczekiwaniu na przyjęcie tych kryteriów – za mające właściwości zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego, które mogą spowodować działania niepożądane u ludzi, nie mogą zostać zatwierdzone, chyba że zastosowanie ma jedno z odstępstw, o których mowa w art. 5 ust. 2;
- B. mając na uwadze, że art. 5 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 528/2012 stanowi, że Komisja nie później niż w dniu 13 grudnia 2013 r. przyjmie akty delegowane dotyczące ustalenia naukowych kryteriów określania właściwości substancji czynnych i produktów biobójczych zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego;
- C. mając na uwadze, że Komisja do tej pory nie przyjęła aktów delegowanych dotyczących ustalenia naukowych kryteriów, co oznacza ponad dwuipółletnie opóźnienie;

⁽¹⁾ Dz.U. L 167 z 27.6.2012, s. 1.⁽²⁾ http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/planned_ia/docs/2014_env_009_endocrine_disruptors_en.pdf⁽³⁾ <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=9ea7d2dc30d51da24ab07e534c8a920ba78762970884.e34KaxiLc3qMb40Rch0SaxuTa3r0?text=&docid=173067&pageIndex=0&doclang=FR&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=717530>⁽⁴⁾ <http://www.who.int/ceh/publications/endocrine/en/>

Środa, 8 czerwca 2016 r.

- D. mając na uwadze, że w sprawozdaniu UNEP/WHO substancje zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego nazwano globalnym zagrożeniem oraz że powołano się między innymi na wysoką zachorowalność na wiele chorób endokrynologicznych oraz coraz częstsze ich występowanie u ludzi, jak również przedstawiono obserwacje dotyczące skutków zaburzeń gospodarki hormonalnej w populacjach dzikich zwierząt; mając na uwadze, że pojawiają się dowody na szkodliwe działanie substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego na rozrodczość (bezpłodność, choroby nowotworowe, wady rozwojowe), a także jest coraz więcej dowodów na wpływ tych substancji chemicznych na czynność tarczycy i mózgu, otyłość i metabolizm oraz na poziom insuliny i homeostazę glukozy;
- E. mając na uwadze, że Sąd Unii Europejskiej orzekł w wyroku z dnia 16 grudnia 2015 r. w sprawie T-521/14, że Komisja naruszyła prawo UE, nie podejmując działań w celu przyjęcia aktów delegowanych dotyczących ustalenia naukowych kryteriów określania właściwości zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego;
- F. mając na uwadze, że w wyroku tym Sąd orzekł, iż na Komisji ciążył wyraźny, konkretny i bezwarunkowy obowiązek przyjęcia aktów delegowanych w celu ustalenia wyżej wspomnianych naukowych kryteriów nie później niż w dniu 13 grudnia 2013 r.;
- G. mając na uwadze, że w dniu 28 marca 2013 r. doradcza grupa ekspertów ds. substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego powołana przez Komisję i koordynowana przez Wspólne Centrum Badawcze (JRC) przyjęła sprawozdanie w sprawie głównych kwestii naukowych mających zastosowanie do identyfikacji i charakterystyki substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego; mając na uwadze, że kompleksowo przygotowany wniosek dotyczący kryteriów naukowych był wówczas gotowy, po trzech latach prac prowadzonych przez właściwe służby;
- H. mając na uwadze, że Sąd stwierdził także, iż żaden przepis rozporządzenia (UE) nr 528/2012 nie wymaga przeprowadzenia oceny skutków w odniesieniu do opartych na zagrożeniach kryteriów naukowych, a nawet jeśli Komisja uznała, że taka ocena skutków jest niezbędna, nie zwalniało to jej z obowiązku dotrzymania terminu określonego w rozporządzeniu (pkt 74 wyroku);
- I. mając na uwadze, że Sąd orzekł ponadto, że specyfikacji kryteriów naukowych można dokonać wyłącznie w sposób obiektywny, na podstawie danych naukowych dotyczących układu hormonalnego i niezależnie od wszelkich innych względów, w szczególności ekonomicznych (pkt 71 wyroku); mając na uwadze, że w ten sposób Sąd wyjaśnił, iż w przypadku decyzji w kwestiach naukowych ocena skutków społeczno-ekonomicznych nie jest właściwym narzędziem;
- J. mając na uwadze, że Sąd dalej orzekł, iż Komisja nie może – w związku z wykonywaniem uprawnień przekazanych jej przez prawodawcę – kwestionować ustalonej przez prawodawcę równowagi regulacyjnej między poprawą rynku wewnętrznego a ochroną zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska (pkt 72 wyroku); mając na uwadze, że w ten sposób Sąd wyjaśnił, iż w ramach oceny skutków dotyczącej przyjęcia aktu delegowanego Komisja nie powinna oceniać zmian regulacyjnych w przepisach sektorowych;
- K. mając na uwadze, że Sąd stwierdził, iż tymczasowych kryteriów przewidzianych w rozporządzeniu (UE) nr 528/2012 nie można uznać za zapewniające poziom ochrony, który byłby wystarczająco wysoki (pkt 77 wyroku);
- L. mając na uwadze, że zgodnie z art. 266 TFUE w przypadku stwierdzenia, iż zaniechanie przez instytucję działania jest sprzeczne z Traktatami, jest ona zobowiązana do podjęcia środków, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej;
- M. mając na uwadze, że na posiedzeniu plenarnym Parlamentu w lutym 2016 r. komisarz ds. zdrowia i bezpieczeństwa żywności Vytenis Andriukaitis zapowiedział, iż Komisja będzie mimo wszystko kontynuować ocenę skutków, uznając ją za „użyteczne, a nawet niezbędne narzędzie kształtowania jej przyszłej decyzji w sprawie kryteriów”;
- N. mając na uwadze, że Komisja ma obowiązek przeprowadzać oceny skutków w odniesieniu do inicjatyw ustawodawczych i nieustawodawczych, w przypadku których spodziewane są znaczące skutki gospodarcze, środowiskowe lub społeczne, aby określić rozwiązania alternatywne, co oznacza, że oceny skutków są cennym narzędziem pomagającym organom regulacyjnym oceniać warianty strategiczne, a nie określać kwestie naukowe;

Środa, 8 czerwca 2016 r.

- O. mając na uwadze, że przewodniczący Komisji Jean-Claude Juncker potwierdził w piśmie z dnia 22 marca 2016 r. skierowanym do przewodniczącego Parlamentu Martina Schulza, iż Komisja – przed podjęciem decyzji dotyczącej naukowych kryteriów – zamierza najpierw zasięgnąć opinii Rady ds. Kontroli Regulacyjnej w sprawie oceny skutków, a następnie do końca czerwca 2016 r. przyjąć naukowe kryteria określania właściwości zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego;
- P. mając na uwadze, że w związku z tym nie ulega wątpliwości, iż Komisja nie podjęła jeszcze działań w celu wykonania wyroku Sądu, lecz uparcie dopuszcza się naruszenia prawa UE, jak uznał Sąd, a tym samym narusza obecnie również art. 266 TFUE;
- Q. mając na uwadze, że jest absolutnie niedopuszczalne, aby Komisja jako strażniczka traktatów sama ich nie przestrzegała;
1. potępia fakt, że Komisja nie tylko nie dopełniła obowiązku przyjęcia aktów delegowanych na mocy rozporządzenia (UE) nr 528/2012, lecz także nie wykonała swoich zobowiązań instytucjonalnych określonych w samych Traktatach, w szczególności w art. 266 TFUE;
 2. odnotowuje zobowiązanie polityczne Komisji do zaproponowania do lata naukowych kryteriów określania właściwości zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego;
 3. podkreśla, że Sąd orzekł, iż specyfikacji kryteriów naukowych można dokonać wyłącznie w sposób obiektywny, na podstawie danych naukowych dotyczących układu hormonalnego i niezależnie od wszelkich innych względów, w szczególności ekonomicznych, oraz że Komisja nie jest uprawniona do zmiany równowagi regulacyjnej ustalonej w akcie podstawowym w drodze wykonywania uprawnień przekazanych jej na mocy art. 290 TFUE, co jednak jest jedną z kwestii, jakie Komisja ocenia w ramach przeprowadzanej przez siebie oceny skutków;
 4. wzywa Komisję, aby niezwłocznie wywiązała się ze swoich obowiązków przewidzianych w art. 266 TFUE i niezwłocznie przyjęła oparte na zagrożeniach naukowe kryteria określania właściwości zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego;
 5. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Rady i przewodniczącemu Komisji oraz do poinformowania ich o wyniku głosowania na posiedzeniu plenarnym.
-